

Møteinnkalling

Utvalg: Vega verneområdestyre
Møtested: Skriftlig saksbehandling
Dato: 15.01.2021

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/21	Dispensasjon fra verneforskriften for motorferdsel i forbindelse med utkjøring av bjørketømmer i Holandsosen naturreservat og Kjellerhaugvatnet naturreservat - Vega kommune		2010/3747

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	1/21	15.01.2021

Dispensasjon fra verneforskriften for motorferdsel i forbindelse med utkjøring av bjørketømmer i Holandsosen naturreservat og Kjellerhaugvatnet naturreservat - Vega kommune

Verneområdeforvalter viser til samtaler 12.1.2021, med grunneiere i Holandsosen og Kjellerhaugvatnet naturreservat samt andre interessenter om dispensasjon fra verneforskriftens forbud mot motorisert ferdsel i forbindelse med utkjøring av tømmer fra Holandsosen naturreservat og Kjellerhaugvatnet naturreservat.

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre gir grunneiere og andre interessenter dispensasjon fra verneforskriften kap. IV pkt. 4 for Kjellerhaugvatnet naturreservat og verneforskriftens kap. IV pkt. 4 for Holandsosen naturreservat for utkjøring av tømmer på frossen mark med motorisert kjøretøy. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen er gyldig fra 13.1.2021 frem til 15.4.2021.
- Kjøring i verneområdene i denne perioden skal skje i samråd med verneområdeforvalter
- Det skal kun kjøres på frossen mark.
- Det skal kjøres varsomt for å unngå skade på vegetasjonen.

Dispensasjonene gis med hjemmel i naturmangfoldlovens (nml) § 48, jf overgangsbestemmelsene i nml § 77, jf verneforskriftenes dispensasjonsbestemmelse i kap. VIII.

Bakgrunn

Opphør av beite i Kjellerhaugvatnet og Holandsosen førte til at verdiene som var grunnlag for vern ble truet. Vega verneområdestyre er forvaltningsmyndighet for verneområdene og har tatt initiativ til å rydde utvalgte områder for lauvkratt. Jfr.

Skjøtselsplan for Kjellerhaugvatnet naturreservat (2018) og Skjøtselsplan for kystlynghei i Holandsosen naturreservat (2018).

Fjerning av lauvkratt, sitkaskog samt beiting er andre tiltak som i tillegg gjøres i området for å ivareta verneverdiene i naturreservatene. Vega verneområdestyre har siden 2018 engasjert lokale entreprenører til å rydde lauvkratt og de etterlot ferdig kvistet tømmer på stedet. Grunneierne fikk tilbud, gjennom brev 11.12.2019 fra verneområdestyret om å gi tilbakemelding innen en frist om de ønsket å hente ut tømmeret sitt på frosset mark og at det kreves dispensasjon fra verneforskriften til dette.

Vinteren 2019/2020 ga ingen mulighet til å kjøre i naturreservatene på grunn av ugunstige forhold. Fra 7.januar – 15.januar 2021 ble det minusgrader helt nede i -16 °C. Verneområdeforvalter gjorde en befaring i begge naturreservatene 12.januar 2021 og konstaterte at det var godt egnet å kjøre inn i begge naturreservatene.

Vurderinger

Kjellerhaugvatnet naturreservat og Holandsosen naturreservat ble fredet ved kongelig resolusjon av 19.12.1997. Formålet med fredningen av Kjellerhaugvatnet naturreservat er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å verne om områdets sentrale betydning som trekk- og hekkeområde for våtmarksfugl og de botanisk rike myrområdene som finnes der. Formålet med fredningen av Holandsosen naturreservat er å bevare et viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv. Det er spesielt viktig å verne om områdets sentrale betydning for våtmarksfugl til alle årstider.

I henhold til verneforskriftens kap. IV pkt. 4 er motorferdsel til vanns og til lands forbudt. Utkjøring av nyttbart virke etter skogryddingen krever dermed dispensasjon fra forskriften.

Vedtak om vern av Kjellerhaugvatnet naturreservat og Holandsosen naturreservat er hjemlet i naturvernloven. Den 1. juli 2009 trådte naturmangfoldloven (nml) i kraft og naturvernloven ble opphevet. I de tilfellene det søkes og dispensasjon etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften, skal tiltakene vurderes etter naturmangfoldlovens dispensasjonsbestemmelse, jf nml § 48 jf § 77 annet punktum. Verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse, jf forskriftens kap. VIII, blir da satt ut av kraft.

Etter nml § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Siden tiltaket ikke blir foretatt av sikkerhetshensyn eller fordi vesentlige samfunnsinteresse gjør det nødvendig, er det for det et vilkår at tiltaket ikke må stride mot formålet med vernet av naturreservatene. Videre er det et vilkår at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig.

Nml § 48 er først og fremst aktuell for tiltak som er bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som rammes. Dispensasjonsbestemmelsen skal ikke benyttes for å utvide rammene som er trukket ved vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Verneverdiene i naturreservatene har frem til i dag vært truet som følge av endret bruk av området og påfølgende gjengroing. For å snu denne utviklingen har forvaltningsmyndigheten tatt initiativ til beiting i begge verneområdene. I tillegg til beite er det behov for å rydde lauvskog og kratt i de områdene som er mest gjengrodd.

Vega verneområdestyre ser det som positivt at grunneier og andre interessenter ønsker å hente tømmeret og ta vare på virket som er nyttbart. Vi mener at kunnskapsgrunnlaget (naturmangfoldloven § 8) er god nok for å vurdere omsøkte tiltak.

Kunnskapsgrunnlaget (naturmangfoldloven § 8) er god nok derfor vil ikke føre-var prinsippet (naturmangfoldloven § 9) komme til anvendelse.

Vi ser på omsøkte tiltak som spesiell og det utøves ikke samme aktivitet i samme område. Tiltaket vil derfor ikke føre til en større samlet belastning i verneområdet jf. naturmangfoldloven § 10. I forbindelse med utfrakting av virket velges den best egnede metoden ved at dette gjøres effektivt med motoriserte kjøretøy på frosset (jfr. Naturmangfoldloven § 12).

Eventuelle kostnader ved miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver (jfr. Naturmangfoldloven § 11).